22. 11. 2026 – Nechť se smím vrátit

1. čtení: 2Sam 19, 10-31

Píseň: S79 – Hříchy tvý tě jednou doženou

Základ kázání: 2Sam 19, 32 – 20, 2

Kázání: Milí shromáždění,

tak, a je po válce i po vzpouře! Teď už bude všechno dobré! To přece chceme dodnes – světový mír, konec válek! Jakmile skončí válka, je konec jejímu zlu!

Jak hloupý je člověk. Jak sebestředný. Kolikrát nám přece opak vyprávěli v hodinách dějepisu? Kolikrát vypráví opak od počátku Bible?

Tak i dnešní příběh: Ačkoli to vypadá, že je konec vzpoury, bratrovraha, žháře, zrádce, občanské válce – opak je pravdou. Hned další následující příběh je o *další* vzpouře. O *další* občanské válce.

Tak se v dnešním příběhu musí David vypořádat s důsledky svých rozhodnutí. Ačkoli právě před nimi utíkal. Doslova i přeneseně. Nejprve s rozhádaným Božím lidem – bude Davida poslouchat jen Judsko? Nebo i zbylých deset kmenů – tzv. „Israel?“

Jenže právě to bylo příčinou celého problému. A právě *to* ani David vyřešit nedokázal. Jak příběh začal – tak skončil: Lid je rozdělen. Rozhádán. A ještě sám vyslovuje, že *vlastním* rozhodnutím. Stejně jako dnes. Polarizace společnosti není dána vnějšími vlivy – největším vlivem jsou *vlastní rozhodnutí* jejích členů. Zásadně rozdílné priority, hodnoty, ideologie, zájmy *jednotlivců*. Jejich náboženství a víra.

Tak i Boží lid: Navzájem hulákali, že David byl skvělej, ale pak utekl. Před vlastním synem Abšalómem. Kterého si oni sami vybrali za krále místo Davida. Jenže Abšalóm je teď mrtvý. Tak co teď? Do jak patové situace se člověk i společnost stále znovu *sami* dostávají *vlastními* rozhodnutími!

Sázka na Abšalóma – bratrovraha, žháře, násilníka, vzbouřence proti vlastnímu otci – totiž *překvapivě* nevyšla. Revoluce „překvapivě“ *nevyšla*. Jenže Božího pomazaného právě tou vzpouru lid odmítl. Pohrdl jím. Vybral si raději toho šíleného Abšalóma. A *jen* ten David nyní zbyl. „Jen“ ten Hospodinův pomazaný.

O kterého se v posledních verších hádali jako o kus masa. „Najednou“ ho chtěli všichni. A tak rozhádanost Božího lidu *nebyla* vyřešena vnějším vlivem. Protože vlastní, vnitřní zásadně rozdílné hodnoty skupin i jednotlivců zůstaly. A tak zůstala sebestřednost, pýcha, do-sebe-zakroucenost. Tedy hřích.

A to ačkoli s ostatními se David vypořádal velmi dobře. Jakoby se vracel do své „funkce“ pomazaného – mašijacha, mesiáše?

Nejprve za ním přišli oba další zrádci. Šimeí – který králi Davidovi sprostě nadával a křičel na něj a házel po něm kamení na králově útěku z Jeruzaléma. A Síba – který se měl starat o chromého Mefíbóšeta.

Šimeí se zdánlivě kál a omlouval. Ale vzal si s sebou tisíc mužů. No to je panečku pokání – s armádou po boku! Není divu, že rozhádanost, polarizovanost bude pokračovat. Hned další vzpourou. Lid se nezměnil. Ale věřil, že výměnou krále se pro něj všechno změní. *Někdo jiný* zařídí chtěnou změnu. Podle jejich představ. Tedy bez *změny sebe sama*. Kolikrát lidé uvěřili stejnému nesmyslu?

Ale David překvapil: Šimeímu odpustil. Vždyť Davidovi přece nadával oprávněně. Pohrdl jím *oprávněně* a správně a pravdivě. A už tehdy David říkal, že záleží na *Boží milosti*. Tak když se Davidovi dostalo Božího smilování – tak *stejné* rozdává i zrádcům. Uřvaným násilníkům. Sprosťákům. Další, co si dnes nedovedeme představit. Ani v „křesťanské“ církvi: Dávat ostatním, co jsme přijali od Boha.

Tak ten druhý – Síba – raději mlčel. Také proto, že přišel jeho zrazený pán Mefíbóšet. A na Síbu praskla jeho zrada.

Ačkoli s Mefíbóšetem jednal David překvapivě příkře, zle. S očividným zrádcem Šimeím jednal mnohem laskavěji. Tak *chromého mrzáka* se král David ptal: Proč jsi neutekl se mnou?

Co je to za hloupou otázku?! Vždyť i starce poslal David raději zpět do města, aby ho nezdržovali. *Ženy* ponechal ve městě. Ale *chromý* s ním měl utíkat před armádou?

Mefíbóšet spolkl poznámku očividné pravdy. Spíše Bohu-žel. Měl králi říct na rovinu, že je úplně pitomej. A slepej. A hloupej. Vždyť proto byl *celý lid* v dané situaci. A je tomu stejně dodnes.

Mefíbóšet, poslední Saulův potomek, králi *nepřipomněl* očividnou pravdu. Ale až kainovsky přiznal připravenost zemřít. Ačkoli Mefíbóšet se ničím neprovinil. Další, co si vůbec nedovedeme v moderních, liberálních, domněle „křesťanských“ církvích ani představit: Sebeoběť. Dobrovolné *nespravedlivé* utrpení. Třeba až na smrt. Ačkoli právě to je centrem křesťanství – protože Velikonoc. Ale už Vánoc.

Král David tak neměl, jak by veřejně přesvědčivě mohl protiargumentovat. Tak zřejmé bylo usvědčení Síby ze zrady. A tak Davida z hlouposti, že zrádcovi uvěřil. Stejně, jako zbytek Božího lidu uvěřil zrádci Abšalómovi.

Ale David nechtěl ztratit tvář. Přiznáním pravdy. Pokáním. Obrácením. Změnou vlastního smýšlení. Vždyť teď je společnost v křehké situaci a v bodě zlomu! Tak situaci „zahrál na obě strany.“ A tak vyhověl David všem. A tak

nikomu. A tak samozřejmě pokračuje rozhádanost, polarizovanost a další vzpoury.

Protože když *král* nechce přiznat očividnou chybu uvěření zrádci, proč by jinak jednal lid? A když takto jedná lid – proč by jednal *král*, funkcionář, jinak? Vždyť je *právě z takového* lidu! Tak jim dědictví od Saula rozdělil. Mezi nevinnou oběť chromého prince a jeho zrádce. To jistě přinese dobré ovoce…

A do třetice přišel stařec, který se o Davida v jeho vyhnanství staral: Barzilaj. Očividně *neisraelec*. Pohan. Bez kterého by David a jeho uprchlíci zemřeli hlady a žízní. Tak ho chtěl král odměnit. Královsky: Pojď bydlet do mého paláce. Postarám se o tebe vskutku *královsky*. Co víc, co *lepšího* si přece na stará kolena přát?

I to však Bible odmítá. Stařec Barzilaj *odmítá* královský návrh. V křehké situaci polarizované společnosti způsobuje domněle „zbytečný“ konflikt. Jako se měl jednoznačně vymezit král sám.

Tak Barzilaj poslal krále „k šípku:“ Nech mě v klidu dožít a umřít u sebe doma. Se svou rodinou. Se svými *předky*. Opět další, co si vůbec nedovedeme představit: Ať jsem pohřben se svými předky! Se svým otcem a matkou! Raději než být královsky obsluhován. Barzilaj totiž rozhoduje o *sobě*, nikoli o *druhých*!

Jenže ani tím se David *nenechal* trknout. Ani *důsledky* svých rozhodnutí. Ačkoli jejich zlo trvá dál. A bude znovu a znovu. Už v dalším verši začne nová vzpoura. A bude hůř a hůř. Ačkoli nám zbývá už jen pár kapitol Davidova života. Tak by snad už mohl být klid – a dobro, ne? Tak přece najednou *magicky* přestanou přicházet důsledky vlastních rozhodnutí činěných po desetiletí! Vždyť už jsme staří, tak máme právo na určování reality a řádů světa!

Ačkoli už Abramův příběh dokazuje opak. Stejně i každý život. A tak i Bible a Bůh: Jediné, co určujeme, jsou právě naše rozhodnutí. Ne jejich důsledky. Ne řád světa. Ne řetězce příčin a následků. Ne Boží řád celého vesmíru.

Ty máme poznat. A podle *Božího* poznání činit právě ta naše rozhodnutí. Abychom stále znovu „nezplakávali nad výdělkem.“ A to *zejména* ve stáří. Nebo když věříme, že už je konec krize. Války. Konfliktu. A tak že „už bude vše dobré.“ Jen se už zase mýlíme.

Ale ani král David si toho nevšiml. Toho až abramovského příkladu odmítnutí královských lidských odměn – ve prospěch Božích. Že on ten královský palác a bohatství a pochoutky a politická moc a vliv a sláva a bohatství vlastně za nic nestojí. Stejně jako tance, zpěvy, show a zábava. A jak to Barzilaj králi hezky vypočítal!

„To mě raději nech umřít doma a pohřbít s mými předky.“ Než tohle všechno, co dodneška lidský svět nabízí jako hodnotu, cíl, úspěch, smysl: Ženy, muže, zpěv, zábavu, jídlo, pití, moc, slávu, majetek. Že se o nás někdo jiný postará.

Jak moderní je Bible. Jak trvale aktuální. I neznámými příběhy a oddíly.

Tak ten, kdo se přiznal k *neschopnosti* odlišovat dobré od zlého, *dovedl* rozlišovat dobré od zlého. Jak hluboká změna smýšlení!

Ale Davida to netrklo. Ačkoli mu to Barzilaj nahlas vyslovil do tváře. A, Bohu žel, už ani netrkne. Všechny tyto i další problémy a jejich důsledky se s ním potáhnou až do smrti. A všechny je na počátku 1Kr hodí k vyřešení na Šalomouna. I jak to bude s tím Jóabem. A Šalomoun to „moudře" vyřeší tak, že všechny povraždí. Včetně svého bratra. Včetně Jóaba. To bude začátek vlády toho prý „moudrého" krále. Výjimkou budou kněží – ty jen vyžene.

No, to jsme skutečně „vyřešili" problémy. Ačkoli dodnes je stejný postup vyučován na školách politologie jako „upevnění vlády:" Tak prostě zabijeme a vyženeme všechny, kteří se nám nehodí a nelíbí. Nebo je „jen" necháme umřít. Jak to přece dobře funguje tisíce let dějin. Jak dobře to funguje poslední dvě až tři generace takřka celé ČCE!

Také proto už Starý Zákon připomíná opak. Vyprávěním stejně hloupých rozhodnutí činěných před *tisíciletími*. Abychom je tedy neopakovali. Vždyť „kdo nezná minulost, je odsouzen k jejímu opakovaní." Ale který křesťan by dobře znal Starý Zákon?! Vždyť je *starý*! A my chceme *nové – mladé!* Moderní!

Tak dostáváme, co jsme chtěli. A naopak prvotní církev, která hlásala *opak* tak moderního také v postoji ke Starému zákonu, rostla a šířila se uprostřed genocidního pronásledování Římskou říší. Trvajícího staletí.

Tak kdo má asi pravdu? Kdo říká pravdu? Co přináší dobré ovoce? Dokonce i to ovoce, které *i my přece tak moc chceme*?!

Samozřejmě Bůh. A jeho zjevení. Tedy Svatá Písma – Bible. V jejich *celku* Starého i Nového Zákona. Vždyť takřka nejranější herezí křesťanství byl právě nápad Markiona *zahodit* Starý Zákon. A vše židovské.

Ale takřka celá tehdejší církev a všichni církevní otcové řekli: To je pěkná pitomost. Neznalost Starého Zákona je neznalostí Krista. Bez dobré znalosti Starého Zákona *nelze* rozumět Novému.

Ale i dnes líně a pyšně věříme, že číst ty dlouhé příběhy Starého Zákona je zbytečné. I o tom králi Davidovi. Vždyť jak podstatný je David pro Ježíšův život!

Také proto, jak detailně je dochován jeho život. Rozhodnutí. I jejich důsledky. Abychom nedávali ani v politice na lidi – politology ani jiné. Ale *vždy* a *ve všem* na Boha. Který tisíce let připomíná *stále stejné* lidské chyby. Osobní i politické. Vždyť jsou nevyhnutelně *nerozlučně* spjaty. Aby je neopakoval ani lid – ani vládcové. To je přece počátek spásy – přestat se zlem. Se špatnými rozhodnutími.

Jako se tím nechal poučit i vést tak nápadně Ježíš Kristus. Mesiáš z rodu Davidova.**Amen**

Píseň: EZ691 – Tak málo přímých cest